

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

**Министерство образования и науки Украины
Национальная академия педагогических наук Украины
Ассоциация университетов Украины
Одесская областная государственная администрация
Одесский городской совет
Одесский областной институт усовершенствования учителей
Образовательно-культурный центр «Институт Конфуция»**

**ЮЖНОУКРАИНСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ К. Д. УШИНСКОГО**

МАТЕРИАЛЫ

III МЕЖДУНАРОДНОГО КОНГРЕССА

**«ГЛОБАЛЬНЫЕ ВЫЗОВЫ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
ОБРАЗОВАНИЯ В УНИВЕРСИТЕТСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ»**

18-21 мая 2017 года

Место проведения:

**Южноукраинский национальный педагогический университет
имени К. Д. Ушинского
(г. Одесса, ул. Старопортофранковская, 26)**

**Одесса
2017**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Association of Universities of Ukraine
Odessa Regional State Administration
Odessa City Council
Odessa Regional Advanced Training Institute for Teachers
Education and Culture Centre «Confucius Institute»**

**SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
NAMED AFTER K. D. USHYNKY**

**THIRD INTERNATIONAL CONGRESS
«GLOBAL CHALLENGES OF PEDAGOGICAL EDUCATION
IN ACADEMIC SPACE»**

18-21 May 2017

South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky
26, Staroportofrankivska Str.

Odessa
2017

УДК 378.4:37.015.3+001
ББК 74+72я43
Г 54

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського
(протокол № 11 від 27 квітня 2017 року)

Укладачі:

Чебикін Олексій – доктор психологічних наук, академік НАПН України (голова)
Ананьєв Антон – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Андрущенко Віктор – доктор філософських наук, академік НАПН України (Україна)
Богуш Алла – доктор педагогічних наук, академік НАПН України (Україна)
Білова Наталія – кандидат педагогічних наук, приват-професор (Україна)
Балуба Ігор – кандидат історичних наук, начальник відділу педагогічної та післядипломної освіти Міністерства освіти і науки України (Україна)
Бідний Григорій – професор Університетського коледжу м. Нью Джерсі (США)
Богданова Інна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Гаєвець Яна – кандидат педагогічних наук, викладач (Україна)
Гайжугіс Альгірдас – габілітований доктор гуманітарних наук, академік, член-кореспондент Академії наук Литовської республіки (Литва)
Дін Сін – PhD, координатор Освітньо-культурного центру КНР «Інститут Конфуція» (Китай)
Джангулашвілі Леван – професор (Грузія)
Джуринський Петро – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Долинський Борис – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жаровцева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жук Олександр – доктор педагогічних наук, професор (Білорусь)
Задорожна Любов – кандидат філософських наук, заступник директора Одеського обласного інституту вдосконалення вчителів (Україна)
Койчева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Копусь Ольга – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Курлянд Зінаїда – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Мартінова Раїса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Музиченко Ганна – доктор політичних наук, професор (Україна)
Наумкіна Світлана – доктор політичних наук, професор (Україна)
Осипова Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Пальшкова Ірина – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Попова Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Саннікова Ольга – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України (Україна)
Симоненко Світлана – доктор психологічних наук, професор (Україна)
Скворцова Світлана – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Тарасенко Ольга – доктор мистецтвознавства, професор (Україна)
Хмель Наталя – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Яковлева Марина – кандидат психологічних наук, доцент (Україна)

Усі матеріали друкуються в авторській редакції.

Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі : матеріали III Міжнародного Конгресу (м. Одеса, 18-21 травня 2017 року) / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 678 с.

ISBN 978-966-916-275-5

До збірника ввійшли матеріали III Міжнародного Конгресу «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвяченого узагальненню педагогічних, психологічних та соціально-політичних аспектів підготовки сучасного вчителя; системі формування духовного та інтелектуального потенціалу сучасної молоді; перспективним психолого-педагогічних концепціям підготовки вчителя в системі університетської освіти; інноваційним авторським педагогічним технологіям.

Збірник рекомендовано для широкого кола фахівців, які цікавляться проблемами педагогічної освіти.

УДК 378.4:37.015.3+001
ББК 74+72я43

ISBN 978-966-916-275-5

© Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2017

Загалом, аналіз чинних підручників з читання, методичної літератури, досвіду кращих вчителів-методистів і наші спостереження дозволяють нам виділити основні види робіт із фразеологізмами на уроках читання. Наведемо приблизний їх показник:

1) використання стійких виразів як дидактичного матеріалу для формування навичок читання (технічної та смислової сторін);

2) збагачення словникового запасу молодших школярів зазначеними мовними одиницями;

3) опрацювання фразеологічних одиниць, які винесені у заголовок твору;

4) робота над одиницями другої номінації під час здійснення аналізу художнього твору;

5) робота над фразеологізмом, що є виразником теми або головної думки художнього тексту, але не винесений у заголовок;

6) використання стійких виразів при переказі учнем тексту;

7) опрацювання фразеологічних одиниць, що подані перед вивченням цілого розділу або в кінці його.

8) розробка і проведення дидактичних ігор, вправ, спрямованих на літературну творчість, позакласних заходів на основі фразеологічного матеріалу.

Таким чином, система опрацювання фразеологічного масиву має таку логіку: знайомство з одиницею, повторення і закріплення її значення, активізація у мовленні учнів.

Література

1. Коваль Г.П. Методика читання: Навчальний посібник / Г.П. Коваль, Л.І. Іванова, Т.Б. Суржик. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 280 с.

2. Мартиненко В.О. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу / В. О. Мартиненко // Методичний коментар до навчальних програм для 1-4 класів : Дайджест / Укл. О.В. Онопрієнко. – Донецьк : Каштан, 2012. – С. 50-57.

3. Навчальні програми для загальноосвітніх навч. закл. із навчанням українською мовою. 1-4 класи. – К. : Видавничий дім «Основа», 2013. – 392 с.

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Філатова Л. С.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Останнім часом актуалізувалася увага до іміджу у зв'язку із загостренням проблеми вибору, що постала перед суспільством та конкуренцією на різноманітних ринках – споживчому, політичному професійному. Доцільний, адекватний імідж є необхідним для будь-якого виду соціальної діяльності. Щоб скласти власний імідж, мало сприймати зовнішні характеристики людини, необхідно сформувати у масовій свідомості позитивну оцінку певного образу і певну думку про представників цього образу. Це повною мірою стосується професії вчителя.

Сучасна ситуація в освіті цікава тим, що вчителю доводиться діяти в умовах, які відбуваються в країні соціальних перетворень. Українське суспільство стає все більш відкритим: починається активне використання досягнень західної педагогіки, в освітній процес упроваджуються нові концепції і технології. При цьому учні й учителі можуть сповідувати різні політичні, релігійні та культурні цінності. Це вимагає від учителя відкритості та толерантності, уміння слухати співрозмовника, володіти здатністю до емпатії.

Становлення професіоналізму вчителя початкової школи – тривалий процес, що потребує постійного підвищення його компетентності. Протягом усієї кар'єри вчителю доводиться вчитися, удосконалювати методичну майстерність, вирішувати освітні завдання, пов'язані з розвитком особистості учнів засобами багатьох навчальних предметів (мова, читання, математика, природознавство, громадянська освіта, дисципліни художнього циклу тощо).

У зв'язку з цим у педагогіці поняття «імідж» отримало своє заслужене визнання. Поява вчителя в ореолі людини, що створює власний імідж, дозволяє говорити про появу нової галузі – педагогічної іміджології. На нашу думку, імідж учителя – позитивно сформований стереотип відчуття образу педагога в уявленні колективу учнів, колег, соціального оточення, у масовій свідомості. При формуванні іміджу вчителя його власні якості, переплітаються з тими властивостями, які приписуються йому суспільством.

Можна запропонувати таке соціально-психологічне визначення іміджу вчителя: імідж – це символічний образ суб'єкта, створюваний у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагога з учасниками цілісного педагогічного процесу.

Найбільш значущими складниками іміджу вчителя початкової школи є: охайний зовнішній вигляд, досконале володіння мовною нормою, доречне використання вербальних і невербальних засобів спілкування, відповідність образу професії внутрішньому «Я».

У структурі іміджу вчителя початкової школи варто виділити дві взаємопов'язані складові частини. Зовнішня складова включає міміку, жести, тембр і силу голосу, костюм, манери, ходу, поставу тощо. Зовнішній вигляд учителя, безумовно, може створити робочий чи неробочий настрій на уроці, сприяти або перешкоджати взаєморозумінню, полегшуючи чи ускладнюючи педагогічне спілкування. Внутрішня складова – це особистісний потенціал людини, уявлення про її духовний та інтелектуальний розвиток, інтереси, цінності.

Таким чином, імідж учителя містить такі структурні компоненти: індивідуальні та особистісні якості, комунікативні особливості професійної діяльності та поведінки. Можна говорити про загальний імідж педагога та ситуативне виявлення цього образу. Особливі професійні та громадські функції вчителя, необхідність бути завжди на очах у своїх вихованців, їхніх батьків, широкої громадськості висувають підвищені вимоги до особистості вчителя, його морального образу. Для педагога необхідна єдність внутрішнього змісту та зовнішніх виявів його у діяльності. Для вчителя початкової школи важливим є й тембр голосу, і темп мовлення, уміння почути учня, налагодити зв'язок з його сім'єю. Привабливий вигляд педагога має потужний позитивний психотерапевтичний вплив на дитину.

Сучасному українському суспільству варто подбати про створення позитивного іміджу вчительства загалом, і вчителя початкової школи зокрема. Саме вчитель початкової школи стане першим провідником у світ знань, сформує необхідні базові уміння, закладе позитивні мотиваційні компоненти до подальшого навчання. Тож слід продумати розробку позитивних сюжетів у ЗМІ про життя сучасного українського вчителя.

ІГРИ-ВПРАВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Чапюк Ю. С.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Україна

У сучасному світі проблема творчого розвитку особистості є досить актуальною. Кожна цивілізована країна дбає про творчий потенціал суспільства загалом і кожної людини зокрема. Посилюється увага до розвитку креативного мислення особистості, надання їй можливості виявити їх. Незважаючи на те, що проблема розвитку творчого початку в учнів досліджується давно, багато питань залишаються невирішеними. Тому на сьогодні актуальним питанням є використання в практиці роботи школи технології формування креативного мислення особистості. Особлива увага фокусується саме на учнях молодшого шкільного віку, зважаючи на сензитивність цієї категорії дітей щодо формування даного феномена.

Аналіз наукових досліджень засвідчив, що питання цілеспрямованого формування креативного мислення розглядалися у роботах Р. Атаханова, В. Гагай, З. Калмикової, Л. Максимова, Н. Менчинської та інших. В Україні окремі аспекти означеної проблеми розроблялись у рамках психологічних та педагогічних робіт Г. Баллом, А. Коваленко, Г. Костюком, С. Максименком, Л. Мойсеєнко, В. Моляком, Б. Якимчуком [1].

Навчання іноземної мови допомагає дітям оволодівати новими засобами оформлення думок, замислюватись над особливостями рідної мови, над особливостями будови нової мови (фонетичної, лексичної, граматичної), над своєрідністю її правопису. При ознайомленні з іншою системою понять у дітей виникає можливість «усвідомлювати своє мислення»; у них формується і розширюється філологічний кругозір, удосконалюються розумові здібності. Учні дізнаються про ті граматичні явища, які відсутні в рідній мові. Послідовна систематизація лексико-граматичного матеріалу заохочує дітей до інтенсивної розумової діяльності. Вона стимулює активне здійснення операцій аналізу, синтезу, зіставлення, умовиводу і тим самим сприяє ранньому формуванню логічного мислення [2].

Пропонуємо вправи, які, на наш погляд, не тільки сприяють розвитку знань з іноземної мови, але й формуванню креативного мислення учнів початкових класів.

Game «Associations» («Асоціації»)

What word do you associate with? Запишіть, з яким словом (іменником) у вас асоціюється кожна назва тварин. (Робота виконується протягом 3 хв).

E.g. A bird – sky, a dolphin – sea.

A squirrel, a fox, a cow, a snake, a cat, a frog, a fish, a hedgehog.